

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1496

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 916

Kitap Adı: Kur'ân Yorumunda Dilbilimsel Tefsirin İşlevi (İ'râz/Yüz Çevirmek Örneği)

Book Title: The Function of Linguistic Exegesis in Qur'anic Interpretation (The Example of İ'râz/Turning Away)

ISBN: 978-625-6123-69-4

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786256123694

Yazar | Author: Ahmet TAŞDOĞAN | orcid.org/0000-0002-7309-2861

Kurum | Institution: Siirt Üniversitesi

ROR ID: ror.org/05ptwtz25

Editör | Editor: Harun BEKİROĞLU | orcid.org/0000-0001-6815-8312

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book – Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 342

Yayın Tarihi | Publication Date: Aralık | December 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HREX | Kur'ân Yorumu ve Dilbilimsel Çalışmalar | Qur'an Commentary and Linguistic Studies

BISAC: REL006410 | Kur'ân Araştırmaları | Religion: Qur'anic Studies

THEMA: HREX | Kur'ân ve Dil Çalışmaları | Qur'ân and Linguistic Studies

LC: BP130.2 | Kur'ân Yorumu ve Dilbilim | Qur'anic Exegesis and Linguistics

Atıf Bilgisi | Cite as: Taşdoğan, Ahmet. *Kur'ân Yorumunda Dilbilimsel Tefsirin İşlevi (İ'râz/Yüz Çevirmek Örneği)*. Ankara: Fecr Yayınları, 2024.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Kur'ân Yorumunda
Dilbilimsel Tefsirin İşlevi
(İ'râz/Yüz Çevirmek Örneği)

Dr. Ahmet TAŞDOĞAN

Ankara 2024

Yazar Hakkında | About the Author

Dr. Ahmet TAŞDOĞAN

Bitlis'in Tatvan ilçesinde doğdu. Hafızlığını tamamladı. Şeyhu'l-kurrâ Abdullah Boz'dan kırâat-i aşere okudu. Klasik medrese eğitimini bitirdikten sonra Ohin medresesinden icazet aldı. 2016-2019 yılları arasında Diyarbakır Dini Yüksek İhtisas Eğitim Merkezi'ndeki eğitimini birincilikle tamamladı. 2018 yılında İnönü Üniversitesi'nde "Kur'ân-ı Kerîm'de Peygamberler İçin Kullanılan İfadelerin Analizi" başlıklı teziyle yüksek lisansını, 2024 yılında "Dilbilimsel Tefsir Bağlamında Kur'ân'da İrâz ve İlişkili Kelimelerin Analizi" başlıklı teziyle doktora eğitimini tamamladı. Bir süre Diyanet İşleri Başkanlığı'nda çalıştı. Halen Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Öğretim Üyesi olarak çalışmaktadır.

He was born in Tatvan district of Bitlis. He completed his Hafiz education. He studied qirâat-i aşere from Sheikh al-kurrâ Abdullah Boz. After finishing his classical madrasah education, he received his icazet from Ohin madrasah. Between 2016-2019, he completed his education at Diyarbakır Religious High Specialisation Training Centre with the first place. In 2018, he completed his master's degree at İnönü University with his thesis titled 'Analysis of the Expressions Used for Prophets in the Qur'an' and in 2024 he completed his doctorate education with his thesis titled 'Analysis of Irâz and Related Words in the Qur'an in the Context of Linguistic Tafsir'. He worked at the Presidency of Religious Affairs for a while. He is currently working as a lecturer at Siirt University Faculty of Theology.

Kitap Hakkında

Kur'ân Yorumunda Dilbilimsel Tefsirin İşlevi (İ'râz/Yüz Çevirmek Örneği)

Bu çalışmada i'râz kelimesinin Kur'ân-ı Kerîm'deki kullanımları konu edilmiştir. İ'râz, kelime kökü itibariyle yüz çevirmek anlamına gelmektedir. Kur'ân-ı Kerîm'de çeşitli bağlamlarda insan eylemi olarak kullanılmıştır. Öte yandan Kur'ân'da, yapısal olarak i'râz ile aynı kökten olmamasına rağmen müfessirler tarafından i'râz kelimesi ile tercüme edilen fiiller de bulunmaktadır. Bu kelimeler tevellâ, sadde, sadefe ve safehe fiilleridir. Oysa bu kelimelerin ifade ettiği farklı anlamlar olmalıdır. Dolayısıyla bu çalışmada i'râz sözcüğünün genel anlamlarının yanı sıra mürâdifi olduğu varsayılan kelimeler ele alınmıştır. Çalışmada, bu kelimelerin ortak yönlerine değinilmiş ve her birinin aslında özel bir kullanım alanına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma için i'râz kelimesinin seçilmesinde; müfessirlerin ilgili âyette zikredilen i'râz kelimesine bazen farklı anlamlar yüklemesi, meâllerde ilgili kelimenin kök anlamı göz ardı edilerek âyetin muhtevasına göre yaklaşık anlamlar verilmesi, kök anlam itibariyle i'râz ile benzer olmamasına rağmen bazı sözcüklere i'râz anlamı yüklenilmesi, Türkiye'deki akademik çalışmalarda bu konunun detaylı olarak incelenmemiş ve yeteri kadar çalışılmamış olması gibi sebepler etkili olmuştur. Çalışma, bir giriş ve iki ana bölümden oluşmaktadır. Girişte i'râz sözcüğü hakkında semantik bir yöntem takip edilerek genel bilgiler verilmiştir. Birinci bölümde i'râz kelimesinin Kur'ân'daki anlamları irdelenmiş, ikinci bölümde ise i'râz sözcüğünün mürâdifi olduğu sanılan kelimelerin i'râz sözcüğü ile bağlantısı ya da farklılığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Tefsir; Dilbilimsel Tefsir; Semantik; İ'râz; Yüz çevirmek

About the Book

The Function of Linguistic Exegesis in Qur'anic Interpretation (The Example of I'rāz/Turning Away)

In this study, the uses of the word ʔi'rāḏ in the Qur'ān are discussed. ʔi'rāḏ means turning away in terms of its word root. It is used as a human action in various contexts in the Qur'ān. On the other hand, there are verbs in the Qur'ān that are translated with the word ʔi'rāḏ by the commentators although they are not structurally from the same root as ʔi'rāḏ. These words are the verbs tawallā, sadda, sadefah, and safehe. However, these words should have different meanings. Therefore, in this study, in addition to the general meanings of the word ʔi'rāḏ, the words that are assumed to be its murrādifiers are discussed. In the study, the common aspects of these words are mentioned and it is concluded that each of them actually has a special usage area. The word ʔi'rāḏ was chosen for the study; The reasons for the selection of the word ʔi'rāḏ for the study are as follows: the commentators sometimes attribute different meanings to the word ʔi'rāḏ mentioned in the relevant verse, ignoring the root meaning of the word and giving approximate meanings according to the content of the verse, attributing the meaning of ʔi'rāḏ to some words even though they are not similar to ʔi'rāḏ in terms of root meaning, and the fact that this subject has not been examined in detail and has not been studied sufficiently in academic studies in Turkey. The study consists of an introduction and two main chapters. In the introduction, general information about the word ʔi'rāḏ is given by following a semantic method. In the first chapter, the meanings of the word ʔi'rāḏ in the Qur'ān are examined, and in the second chapter, the word ʔi'rāḏ is analysed.

Keywords: Tafsir; Linguistic Tafsir; Semantics;, ʔi'rāḏ; Turn away

İÇİNDEKİLER

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	12
ÖN SÖZ	13
GİRİŞ	17
1. Araştırmanın Konusu	17
2. Araştırmanın Önemi ve Amacı	18
3. Araştırmanın Yöntemi	19
4. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları	21
5. Alanda Yapılmış Çalışmalar	22
6. Kavramsal Çerçeve	23
6.1. Dilbilimsel Tefsir Nedir?	24
6.2. Etimoloji Nedir?	24
6.3. Semantik Nedir?	24
6.4. Filoloji Nedir?	24

BİRİNCİ BÖLÜM

İ'İRÂD KELİMESİNİN SEMANTİK TAHLİLİ	25
1.1. İ'râz / إِعْرَاضُ Kelimesinin Etimolojik Tahlili	25
1.2. İ'irâd Kelimesinin Nüzûl Öncesi Kullanımı	33
1.2.1. Şeref/Nefis/Şahsiyet	33
1.2.2. Göstermek/Meydana Çıkarmak	34
1.2.3. Vadi	35
1.2.4. Taraf/Kenar	36
1.2.5. Büyük Ordu	36
1.2.6. Geniş	37
1.2.7. Oku Yan Yatırmak	37
1.2.8. Ansızın	38
1.2.9. Yanından Geçmek	38
1.2.10. Mal (Dinar ve dirhem dışında)	38
1.2.11. Yüz Çevirmek	39
1.2.12. Azı Dişi	39
1.2.13. Üstü Kapalı Söz/Ta'irid	40
1.2.14. Ayıplamak/Kötü Konuşmak	40
1.3. İ'irâd Kelimesinin Nüzûl Dönemi Kullanımı	41
1.3.1. Görünmek	41

1.3.2. Sunmak	42
1.3.3. Şeref/Namus/Şahsiyet	43
1.3.4. Genişlik	43
1.3.5. Taraf/Kenar	44
1.3.6. Okumak/Arz	45
1.3.7. Teklif	45
1.3.8. Mal	46
1.3.9. Dert/Afet/İstırap	47
1.3.10. Yüz Çevirmek	48
1.3.11. Vücut/Beden	48
1.4. İ'râd Kelimesinin Kur'ân'daki Kullanımı	49
1.4.1. Mal ve Ganimet	50
1.4.2. Engel/Mâni	52
1.4.3. Ta'rid/Ta'riz	55
1.4.4. Geniş	56
1.4.5. Göstermek	58
1.4.6. Bulut	61
1.4.7. Yüz Çevirmek	62
1.5. İ'râd ve Yüz Çevirmek Anlamı Arasındaki İlişki	63
1.5.1. Hakiki Anlama Yakın Yüz Çevirme	65
1.5.2. Mecazi Yüz Çevirme	71
1.5.2.1. İmtinâ etmek	72
1.5.2.2. Aldırmamak	88
1.5.3. Kur'ân-ı Kerim'de İ'râd İfade Eden Âyetler	102

İKİNCİ BÖLÜM

İ'PRÂD'IN MÜRÂDİFİ OLDUĞU VARSAYILAN KELİMELERİN

ANALİZİ	111
2.1. Tevellâ / تَوَلَّى Kelimesinin Etimolojik Tahlili	112
2.1.1. Tevellâ Kelimesinin Nüzûl Öncesi Kullanımı	116
2.1.1.1. Gitmek/Arkada Kalmak	117
2.1.1.2. Dönmek/Kaçmak	117
2.1.1.3. Uzaklaşmak	117
2.1.1.4. Yönelmek	118
2.1.1.5. Üstlenmek/Vâli	118
2.1.1.6. Yüz Çevirmek	119
2.1.1.7. Peş peşe Yağan Yağmur	119

2.1.1.8. Ardından Gelmek -----	119
2.1.1.9. Yakınlık -----	120
2.1.2. Tevellâ Kelimesinin Nüzûl Dönemi Kullanımı-----	120
2.1.2.1. Sırt Dönmek/Terk etmek -----	120
2.1.2.2. Efendi Edinme-Efendi -----	121
2.1.2.3. Yönelmek-Üstlenmek -----	121
2.1.2.4. Savaştan Firar Etmek -----	122
2.1.2.5. Velî -----	123
2.1.2.6. Yakın/Ön -----	123
2.1.2.7. Yüz Çevirmek/Sırtını Dönerek Öneriyi Reddetmek	124
2.1.3. Tevellâ Kelimesinin Kur'ân'daki Kullanımı-----	125
2.1.3.1. Dönmek/Yönelmek-----	126
2.1.3.2. Dostluk ve Yöneticilik -----	128
2.1.3.3. Firar etmek-----	131
2.1.3.4. Üstlenmek/Yüklenmek/Organize Etmek -----	132
2.1.3.5. Yüz Çevirmek -----	133
2.1.3.5.1. İmtinâ Etmek -----	136
2.1.3.5.2. Fizikî Manada Yüz Çevirmek-----	140
2.1.3.5.3. Dönüp Gitmek/Ayrılmak-----	146
2.1.3.5.4. Aldırmamak-----	150
2.1.4. Tevellâ ve 'İrâd Sözcüklerinin Bağlantısı-----	157
2.1.4.1. Aynı Âyette Yer Alan Tevellâ ve 'İrâd Sözcükleri- nin Analizi-----	158
2.1.4.2. Tevellâ ve 'İrâd İlişkisi -----	177
2.1.4.3. Kur'ân-ı Kerîm'de 'İrâd Olarak Değerlendirilen Tevellâ Âyetleri -----	179
2.2. Sadde / صَدَّ Kelimesinin Etimolojik Tahlili -----	187
2.2.1. Şadde Kelimesinin Nüzûl Öncesi Kullanımı -----	191
2.2.1.1. Geri Çevirmek/Engellemek -----	191
2.2.1.2. Yakın/Denk -----	191
2.2.1.3. Yönelmek/Meyletmek -----	192
2.2.1.4. Yüz Çevirmek/İmtinâ etmek -----	193
2.2.2. Şadde Kelimesinin Nüzûl Dönemi Kullanımı -----	193
2.2.2.1. Engellemek-----	193
2.2.2.2. Kovmak/Uzaklaştırmak -----	194
2.2.2.3. İrin-----	195
2.2.2.4. Yönelmek/Meyletmek -----	196

2.2.2.5. Yüz çevirmek-----	196
2.2.3. Şadde Kelimesinin Kur'ân'daki Kullanımı -----	197
2.2.3.1. Engellemek-----	198
2.2.3.2. İrin-----	201
2.2.3.3. Yönelmek/Meyletmek-----	203
2.2.3.4. El Çırpma-----	205
2.2.3.5. Yaygara Koparmak -----	207
2.2.3.6. 'İ'râd/İmtinâ'-----	212
2.2.4. Şadde ile 'İ'râd Kelimesinin İlişkisi -----	221
2.2.5. Kur'ân-ı Kerîm'de Zikredilen Şadde Kelimelerinin Âyet- lerdeki Kullanımı-----	224
2.3. Sadefe صَدَف Kelimesinin Etimolojik Tahlili-----	229
2.3.1. Şadefe Kelimesinin Nüzûl Öncesi Kullanımı -----	233
2.3.1.1. Yüzünü Çevirmek/Yönelmek-----	233
2.3.1.2. İnci-Sedef Kabuğu -----	234
2.3.1.3. Vazgeçmek/Mâni Olmak -----	235
2.3.1.4. Midye/İstiridye/Sedef-----	235
2.3.1.5. Kadın İsmi-----	236
2.3.1.6. Karşılaşmak/Rast Gelmek -----	236
2.3.1.7. Mekân İsmi -----	237
2.3.2. Şadefe Kelimesinin Nüzûl Dönemi Kullanımı-----	237
2.3.2.1. Özel İsim-----	238
2.3.2.2. Yüksek Yer -----	238
2.3.2.3. Bulmak/Karşılaşmak/Denk Gelmek-----	240
2.3.2.4. Meyletmek/Yüzünü Çevirmek -----	240
2.3.2.5. Midye/İstiridye/Sedef-----	241
2.3.3. Şadefe Kelimesinin Kur'ân'daki Kullanımı-----	242
2.3.3.1. Dağ/Dağ Kenarı/Dağ Tepesi -----	242
2.3.3.2. 'İ'râd/İmtinâ'/Men'-----	245
2.3.4. Şadefe İle 'İ'râd Kelimesinin İlişkisi -----	255
2.3.5. Kur'ân-ı Kerîm'de Zikredilen Şadefe Kelimelerinin Âyet- lerdeki Kullanımı-----	257
2.4. Safehe /صَفْح Kelimesinin Etimolojik Tahlili-----	258
2.4.1. Şafehe Kelimesinin Nüzûl Öncesi Kullanımı -----	262
2.4.1.1. Yüzünü Çevirmek/Göz Ucuyla Bakmak-----	263
2.4.1.2. 'İ'râd/Terk Etmek-----	263
2.4.1.3. Geniş Taş -----	264

2.4.1.4. Affetmek-----	264
2.4.1.5. Kenar/Yan/Taraf-----	265
2.4.1.6. Tokalaşmak/Yüz Çevirmek-----	265
2.4.1.7. El Çırpma/Kılıç/Deve Sesi-----	266
2.4.1.8. Allah'ın Sıfatı: Çokça Bağışlayan/Hoşgörülü/ Merhametli-----	268
2.4.1.9. Yüz-----	268
2.4.1.10. Mekân İsmi-----	268
2.4.2. Şafehe Kelimesinin Nüzûl Dönemi Kullanımı-----	269
2.4.2.1. Kenar/Yan-----	269
2.4.2.2. Alkışlamak/El çırpma-----	270
2.4.2.3. Yanak-----	271
2.4.2.4. İki Yüzlü-----	271
2.4.2.5. Müsamaha/Hoşgörü-----	272
2.4.2.6. Allah'ın Sıfatı-----	273
2.4.2.7. Reddetmek/Vermemek-----	273
2.4.2.8. İncelemek/Bakmak-----	274
2.4.2.9. Geniş Levha-----	275
2.4.3. Şafehe Kelimesinin Kur'ân'daki Kullanımı-----	276
2.4.3.1. İrâd/Müsamaha/Hoşgörü-----	276
2.4.3.2. İrad-Müsâmahâ/Hoşgörü-Kenar/Taraf-Reddetmek	292
2.4.4. Şafehe ve İrâd Sözcüklerinin Bağlantısı-----	302
2.4.5. Kur'ân-ı Kerîm'de Zikredilen Şafehe Kelimelerinin Âyetlerdeki Kullanımı-----	304

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ-----	307
KAYNAKÇA-----	321
DİZİN-----	337

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Font	Harf
ı	ا
ş	ث
h	ح
h	خ
z	ذ
ş	ص
d	ض
t	ط
z	ظ
‘	ع
g	غ
k	ق

ÖN SÖZ

Kur'ân, Arapça bir kitaptır. Bunun nedeni, Kur'ân'ın ilk muhatabı olan kişilerce anlaşılabilmesidir (Yûsuf 12/2). Kur'ân kelimelerinin anlaşılmasında bu dilin yapısının, gramerinin, kelime kökenlerinin önemli bir işlevi bulunmaktadır. Çünkü dil, incelenen âyetle ilgili doğru yorum yapabilme ve sonuçlar (istinbât) elde edebilmeyi sağlar.

Dilin çeşitli unsurlarından yararlanarak âyetlerin -özelde kelimelerin- anlam dünyasını yakalama ve âyeti yorumlama yönteminin temelleri, ashâb döneminde başlamıştır. Kelimelerin Câhiliye şiirindeki kullanımları, kelime kökeninin derin manasını önümüze seren en başat delil kabul edilmiştir. Bunun yanı sıra Hz. Peygamber'in ve ashâbının kelimeyi kullanım tarzı da dilin anlam dünyasına katkı sağlamaktadır. Her bir kelimeyi bir ağaca benzetecek olursak kelimenin kökü, ağacın gövdesini; türevler, ağacın dallarını; kelime kökünün neyi ifade ettiği (vaz') ise ağacın toprak altındaki kökenlerini betimleyebilir. Câhiliye şiiri, âyetler ve hadisler, ashâbın cümleleri gibi tüm veriler, kelimenin anlam ağacını dalları ve kökleriyle irtibatlandırmamıza olanak sağlar. Kelimenin türevlerinin cümleye kattığı mana zenginliği, bu dalların en önemlilerindedir. Öte yandan dallar ile birbirine yakın anlamlı ancak bir başka kelime ağacına ait lafzı ayırıştırmak ve aralarındaki farkı ortaya koymak dilin anlam dünyasını da netleştirmektedir.

Kur'ân kelimelerinin yakın anlamlılarının farklılığını ortaya koymanın yanı sıra bu kelimelerin indiği dönemdeki anlamlarının tespit edilmesiyle daha sonra kazandığı anlamların farklılığını tespit etmek önem arz etmektedir. Zira dilin zaman içerisinde anlam kaybına uğradığı ya da anlam genişlemesine maruz kaldığı da bir gerçektir. Elinizdeki bu çalışmayı ortaya çıkaran başlıca nedenlerden biri, Kur'ân kelimelerinden biri olan i'râz/i'râd ve

onunla eş anlamlı olduğu varsayılan *tevellâ*, *şadde*, *şadefe* ve *şafehe* sözcüklerinin farkını ve benzer yönlerini ortaya koymaktır. Çünkü *î'râd* kelimesi köken itibariyle “yüz çevirmek” anlamına gelmektedir. Bununla beraber *mürâdif* olduğu varsayılan kelimeler de “yüz çevirmek” anlamında kullanılmaktadır. Oysa her bir kelimenin kendine özel bir anlamı ve kullanım amacı olmalıdır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, *mürâdif* olduğu varsayılan Kur'an kelimelerinin her birinin ilgili âyete diğerinden farklı bir mana kattığını ortaya koymaktır. Böylece kelimenin anlam haritası tam olarak çizilebilecek ve Kur'an âyetlerindeki kullanımları sırasında nasıl bir mana ifade ettiği belirlenmiş olacaktır.

Elinizdeki “Kur'an Yorumunda Dilbilimsel Tefsirin İşlevi” başlıklı eser, doktora tezimizin gözden geçirilmiş ve geliştirilmiş halidir. Çalışma giriş ve iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmamızın giriş kısmında araştırmanın amacı, önemi, kapsamı ve metodu ortaya konmuştur.

“İ'râd'ın Mürâdif Olduğu Varsayılan Kelimelerin Analizi” başlığını taşıyan ikinci bölümde, *î'râd* sözcüğünün etimolojik tahlilinden sonra Câhiliye şiirleri, hadisler ve âyetlerdeki kullanımlarına değinilmiş ve sözcüğün ifade ettiği manalar ele alınmıştır. Elbette bu inceleme, Kur'an kelimeleri ile ilgili yazılmış eserlerin ve dilbilim verilerinin detaylı olarak araştırılmasıyla mümkün olmuştur. Daha sonra *î'râd*'ın yüz çevirmek ile bağlantısı incelenerek sözcüğün bu doğrultuda kök anlamı ile ilişkisi değerlendirilmiştir. Bu bölümde müfessirler tarafından genellikle *î'râd* ile *mürâdif* olduğu varsayılan *tevellâ*, *şadde*, *şadefe* ve *şafehe* kelimeri incelenmiştir. Sırasıyla her bir sözcüğün etimolojik tahlili yapılmıştır. Her birinin nüzül öncesi ve nüzül dönemi kullanımları ile Kur'an'da ifade ettikleri manalar tespit edilmiştir. Bu kelimelerin *î'râd* sözcüğü ile münasebetine değinilmiş, ortak veya ayrık noktaları netleştirilerek her bir kelimenin *î'râd* sözcüğü ile *mürâdif*liği hususunda değerlendirme yapılmıştır.

Çalışmanın birinci ve ikinci bölümünde ʿirâḍ ve mürâdif olduğu varsayılan dört kelimenin Kurʿân'daki anlamları aktarılırken bunlar arasından “yüz çevirmek” anlamında olanlar Elmalılı, Öztürk ve Kurʿân Yolu'nun meâl çevirileri ele alınarak karşılaştırılmıştır. Ayrıca ilgili meâller göz önünde bulundurularak bir değerlendirme yapılmış ve alternatif meâl önerileri sunulmuştur.

Değerlendirme ve sonuç bölümünde ise elde edilen veriler aktarılmış ve inceleme konusu olan kelimeler karşılaştırılmıştır. Her bir sözcüğün kullanım alanlarına değinilmiş ve bunların mürâdif olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışma boyunca manevi desteklerini daima hissettiğim anne-babama, aileme ve emeği geçen tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Ahmet TAŞDOĞAN

Malatya 2024